Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002378

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирильчук Інна Альвіанівна
2. Inna A. Kyrylchuk

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2381-2437

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 06-08-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Голосіївський районний суд міста Києва

Код за ЄДРПОУ: 02896756

Місцезнаходження: вул. Полковника Потєхіна, 14-а, Київ, 03127, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6134

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17

Тема дисертації:

1. Теоретико-правові аспекти визначення місця проживання дитини в контексті практики Європейського суду з прав людини та національного законодавства України

2. Theoretical and legal aspects of determining the child's place of residence in the context of the practice of the European Court of Human Rights and the national legislation of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено дослідженню теоретико-правових аспектів визначення місця проживання дитини в контексті практики Європейського суду з прав людини та національного законодавства України та розробленню пропозицій щодо удосконалення правового регулювання у цій сфері. Визначено, що місце проживання дитини характеризується такими правовими ознаками: 1) є об'єктом нерухомого майна та має присвоєну у встановленому порядку адресу; 2) відповідає вимогам державних будівельних норм та іншим вимогам щодо інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних характеристик, що роблять відповідний об'єкт придатним для проживання; 3) для легітимації необхідна державна реєстрація або декларування місця проживання; 4) відомості про місце проживання дитини належність до конфіденційної інформації, яка

підлягає захисту відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»; 5) право на проживання дитини у відповідному об'єкті слідує з її народження у родині або якщо таке місце проживання визначене судом або органом опіки чи піклування, а також у разі, якщо дитина має право власності (у тому числі часткове) або інше речове право на відповідний об'єкт. З'ясовано, що судова практика у справах, пов'язаних із визначенням місця проживання дитини, підтверджує, що суди тлумачать принцип врахування найкращих інтересів дитини наступним чином: вони визнають, що обоє з батьків мають виключне та пріоритетне право визначати місце проживання дитини, якщо вони не позбавлені батьківських прав; враховується вік та відношення дитини до одного з батьків або законних опікунів; важлива є думка дитини, яка досягла 10-річного віку; враховуються ставлення батьків до виконання своїх батьківських обов'язків, взаємини між батьками та дитиною, а також здатність одного з батьків створити оптимальні умови для гармонійного розвитку та належного виховання дитини, а також забезпечення найкращих умов для отримання освіти та інших аспектів; деякі аспекти, такі як думка дитини, фінансовий стан батьків, наявність нової родини, наявність власного житла та інші, не мають вирішального значення для судового рішення і розглядаються у контексті інших обставин справи. Доведено, що в науці та практиці сімейного права є два підходи до вирішення питання про визначення місця проживання дитини з одним із батьків – договірний та у порядку вирішення спору між батьками; останній у свою чергу поділяється на судовий та позасудовий; договірний спосіб вирішення питання про визначення місця проживання дитини може бути застосований у разі відсутності спору між батьками з цього питання; у разі виникнення між батьками дитини спору щодо визначення місця проживання їхньої дитини або не досягнення згоди з цього питання, такий спір може вирішуватися у судовому або позасудовому порядку; позасудовий порядок реалізується за посередництвом Служби у справах дітей, до якої може звернутися той з батьків, з ким фактично проживає дитина з поданням документів за встановленим переліком. Обґрунтовано, що відносно новим способом позасудового вирішення спору про визначення місця проживання дитини є сімейна медіація; такий спосіб передбачає залучення до вирішення спору незалежного медіатора, завданням якого віднайти такий спосіб вирішення спору, який задовольняв би обидві сторони; на відміну від судового або адміністративного позасудового способів вирішення спорів між батьками, медіація не передбачає прийняття обов'язкового для виконання рішення медіатором з огляду на відсутність у нього владних повноважень; натомість завданням медіатора є саме спонукання батьків самостійно дійти до спільного рішення, яке б їх задовольняло. На підставі аналізу положень національного законодавства, практики Європейського суду з прав людини та національної судової практики, виявлено, що обов'язковими умовами визначення місця проживання дитини з одним із її родичів є: 1) виявлення бажання/згоди родича дитини (оскільки така особа за законодавством не має зобов'язань щодо такої дитини, а тому пряма згода такої особи є обов'язковою умовою); 2) наявність рішення компетентного органу, залежно від ситуації – судового рішення (якщо має місце відібрання дитини у батьків, у тому числі позбавлених або непозбавлених батьківських права) або рішення органу опіки та піклування (при невиконанні обов'язку батьками дитини забрати дитину із пологового будинку); 3) відповідність визначення місця проживання дитини найкращим інтересам дитини (врахування думки дитини, її стосунків з відповідним родичом тощо). Ключові слова: дитина, місце проживання, права дитини, найкращі інтереси дитини, батьківське піклування, органи опіки та піклування, сім'я, родичі, батьки, Європейський суд з прав людини, судова практика, сімейна медіація, військовий конфлікт.

2. The dissertation is devoted to the study of theoretical and legal aspects of determining the child's place of residence in the context of the practice of the European Court of Human Rights and the national legislation of Ukraine and the development of proposals for improving legal regulation in this area. It was determined that the child's place of residence is characterized by the following legal features: 1) it is an object of immovable property and has an address assigned in the prescribed manner; 2) meets the requirements of state building regulations and other requirements regarding engineering, technical and sanitary-hygienic characteristics that make the relevant object suitable for living; 3) state registration or declaration of residence is required for legitimation; 4) information about the child's place of residence belongs to confidential information that is subject to protection in accordance with the Law of Ukraine "On the Protection of Personal Data"; 5) the child's right to live in the relevant object

follows from his birth in the family or if such a place of residence is determined by a court or a body of guardianship or guardianship, as well as if the child has ownership rights (including partial) or other property rights to the corresponding object. It was found that the practice of court decisions in cases related to the determination of the child's place of residence confirms that the courts interpret the principle of taking into account the best interests of the child as follows: they recognize that one of the parents has the exclusive and priority right to determine the child's place of residence, if both parents are not deprived of parental rights; the age and relationship of the child to one of the parents or legal guardians is taken into account; the opinion of a child who has reached the age of 10 is important; the attitude of parents towards the fulfillment of their parental duties, the relationship between parents and the child, as well as the ability of one of the parents to create optimal conditions for the harmonious development and proper upbringing of the child, as well as providing the best conditions for receiving education and other aspects, are taken into account; some aspects, such as the opinion of the child, the financial condition of the parents, the presence of a new family, the presence of own housing and others, are not decisive for the court decision and are considered in the context of other circumstances of the case. It has been proven that in the science and practice of family law there are two approaches to solving the issue of determining the place of residence of a child with one of the parents - contractual and in the order of resolving a dispute between parents; the latter, in turn, is divided into judicial and judicial; a contractual method of solving the issue of determining the child's place of residence can be applied in the absence of a dispute between the parents on this issue; in the event of a dispute between the child's parents regarding the determination of their child's place of residence or failure to reach an agreement on this issue, such a dispute may be resolved in court or out of court; the out-of-court procedure is implemented through the Children's Service, to which the parent with whom the child actually lives can apply, submitting documents according to the established list. It is substantiated that family mediation is a relatively new way of out-of-court resolution of a dispute about the determination of a child's place of residence; this method involves the involvement of an independent mediator in the resolution of the dispute, whose task is to find a way of resolving the dispute that would satisfy both parties; in contrast to judicial or administrative extrajudicial methods of resolving disputes between parents, mediation does not involve the adoption of a binding decision by the mediator, given his lack of authority; instead, the task of the mediator is precisely to encourage the parents to independently reach a joint decision that would satisfy them. Key words: child, place of residence, child rights, best interests of the child, parental care, guardianship and care authorities, family, relatives, parents, European Court of Human Rights, judicial practice, family mediation, military conflict.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кирильчук І. А. Визначення місця проживання дитини з одним із її батьків. Наукові перспективи. Серія «Право». 2023. № 11(41). С. 913-923.
- 2. Кирильчук І. А. Правові умови та підстави визначення місця проживання дитини з одним із родичів: питання теорії та практики. Наукові інновації та передові технології. Серія «Право» 2024. № 1(29). С. 347-356.
- 3. Кирильчук І. А. Принцип найкращого врахування інтересів дитини при визначенні місця її проживання у судовому порядку. Вчені Записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського Серія Юридичні науки. 2023. Т. 34(73), № 1. С.13-19.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102027

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добрянська Наталія Валерівна

2. Natalia V. Dobryanska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6319-0409

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортник Надія Петрівна

2. Nadiia P. Bortnyk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3030-406X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шатіло Володимир Анатолійович

2. Volodymyr A. Shatilo

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3274-4744

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний транспортний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070915

Місцезнаходження: вул. М. Омеляновича-Павленка, буд. 1, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сірант Мирослава Миколаївна

2. Myroslava M. Sirant

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9393-2397

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортняк Катерина Василівна

2. Katerina V. Bortnyak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6319-0409

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Пєтков Сергій Валерійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Пєтков Сергій Валерійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна